

Till:

Försvarsdepartementet

fo.remissvar@regeringskansliet.se

alfred.pucek@regeringskansliet.se

Remissvar på slutbetänkandet SOU 2024:64 Motståndskraft i samhällsviktiga tjänster

Finansiell ID-Teknik BID AB (BID) har tagit del av slutbetänkandet från utredningen om genomförande av NIS2- och CER-direktiven och lämnar härmed remissvar.

BID är i stort positiva till utredningens förslag

BID är i stort positiva till utredningens författningsförslag hur NIS2- och CER-direktiven införlivas i svensk lag och författning, men vi har några synpunkter och förslag på ändringar som vi vill framföra.

Staten bör ha möjlighet att identifiera kritiska verksamhetsutövare utanför CER-direktivets uppräknade sektorer

Det bör inte uteslutas att det finns verksamhetsutövare, som inte finns med i bilagan till NIS2-direktivet, som levererar en eller flera samhällsviktiga tjänster utanför de sektorer där incidenter kan få betydande störande effekter i det svenska samhället. BID föreslår att införlivande av CER-direktivet inte ska ske på miniminivån utan att minst en utpekad specifik myndighet (lämpligen Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) ska få befogenhet att identifiera och underrätta verksamhetsutövare som kritiska, även om verksamhetsutövaren faller utanför direktivets uppräknade sektorer. Denna specifikt utpekade myndighet bör även få mandatet att besluta och meddela vilken tillsynsmyndighet som ska ansvara för tillsynen för sådan identifierad kritisk verksamhetsutövare.

Undantag i lagens föreslagna tillämpningsområde rörande regelbundna förnyade bakgrundskontroller skapar en lucka

Vissa kritiska verksamhetsutövare, 1 kap. 4 §, omfattas inte av 3-6 kap. förslaget till ny lag om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare, medan lagen för övriga kritiska verksamhetsutövare är subsidiär 1 kap. 6§.

Bakgrundskontroller utgör en viktig delkomponent rörande medarbetarsäkerheten, inte enbart vid anställning utan även möjligheten att göra förnyad bakgrundskontroll under pågående anställning. Den lagliga rätten för en verksamhetsutövare att utföra regelbunden förnyad bakgrundskontroll och lämplighetsprövning för personal som inte är satt i säkerhetsklass enligt säkerhetsskyddslagen¹ kan idag beskrivas som begränsad då osäkerhet råder på området huruvida en arbetsgivare har rätt att utföra sådana åtgärder under pågående anställning². Det tydliga kravet på förnyad bakgrundskontroll och lämplighetsprövning som föreslås i 6 kap. 3 §, på personer i befattningar som kan orsaka mer än ringa skada på den samhällsviktiga tjänsten, välkomnas därmed starkt av BID, då ny lagreglering på området tar bort osäkerheten och rådande begränsningar för arbetsgivare att utföra sådana kontroller även under pågående anställning.

Men dessvärre skulle BID i egenskap av tillhandahållare av betrodda tjänster som faller under sektorn digital infrastruktur, enligt 1 kap. 4§, helt vara undantagna 3–6 kap. och därmed inte träffas av lagstiftarens stöd att få rätten att regelbundet utföra förnyade bankgrundskontroller och begära registerutdrag från brottsregistret under pågående anställning.

Delbetänkandets förslag på nya regler om cybersäkerhet³ ger inte väsentliga eller viktiga verksamhetsutövare något lagligt stöd till förnyade bakgrundskontroller eller inhämtande av registerutdrag som förslag 6 kap. till ny lag om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare ger. BID håller inte med om utredningens slutsats i kapitel 5.3.2 slutbetänkandet. Argumentet i skäl 20 i NIS2-direktivet i förhållande till de faktiska förslagen att införliva NIS2- och CER-direktiven i svensk lag enligt utredningens delbetänkande och slutbetänkande, ger en uppenbar lucka rörande möjligheterna för kritiska verksamhetsutövare inom digital infrastruktur att upprätthålla en hög personalsäkerhet. Det skulle saknas ett lagligt stöd för denna grupp av kritiska verksamhetsutövare att utföra förnyade bakgrundskontroller och begära registerutdrag från belastningsregistret. eIDAS förordningen⁴ ger inte heller lagligt stöd för en verksamhetsutövare att utföra förnyade bakgrundskontroller eller begära registerutdrag från belastningsregistret.

BID förespråkar att regeringen utför lämpliga justeringar i ny lag om motståndskraft hos kritiska verksamhetsutövare så att den påtalade luckan kring bakgrundskontroller åtgärdas. Detta kan åstadkommas genom att dela upp 1 kap. 4§ i två delar. En del som undantar bankverksamhet och finansmarknadsinfrastruktur från 3–6 kap. och en andra del som undantar digital infrastruktur från 3–5 kap.

---

¹ Säkerhetsskyddslag 2018:585

² Ds 2024:24 Utökade registerkontroller vid anställning, behandlar frågan i kapitel 10 Övervägande angående registerkontroller under pågående anställning.

³ Nya regler om cybersäkerhet SOU 2024:18

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juni 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG, samt (EU) 2024/1183 av den 11 april 2024 om ändring av förordning (EU) 910/2014 vad gäller inrättandet av ett europeiskt ramverk för digital identitet.

Ändra termen bakgrundskontroll till registerkontroll eller komplettera vilka åtgärder som minst måste ingå i en bakgrundskontroll

Slutbetänkandets generella användning av termen bakgrundskontroll och krav på vad en bakgrundskontroll ska innefatta i 6 kap. 4 § ger enligt BID en allt för snäv bild av vad en adekvat och seriös bankgrundskontroll bör innehålla. BID är av uppfattningen att registerutdrag från brottsregistret tillsammans med en identifiering av berörd person, enbart utgör en liten delmängd av de kontroller som faktiskt bör utföras vid en adekvat bakgrundskontroll. Andra former av kontroller bör också ingå i en adekvat bakgrundskontroll, som ger en mer heltäckande bild, vid den efterföljande lämplighets- och lojalitetsbedömning. BID föreslår att 6 kap. 4 §, lämpligen via förordning, utökas med en icke uttömmande lista på andra relevanta kontroller som bör ingå i en bakgrundskontroll. Exempel på sådana kontroller kan vara noggrann referenstagning, CV-granskning, ekonomisk granskning, närvaro på sociala medier och analys av intressekonflikter.

Om regeringen inte anser det lämpligt att komplettera åtagandena för den kritiska verksamhetsutövaren i 6 kap. 4 § när bakgrundskontroll ska utföras, så föreslår BID att 6 kap. byter namn från "*Bakgrundskontroll*" till "*Registerutdrag belastningsregistret och styrkande av identitet*", samt i övrig text byter ut termen bakgrundskontroll. Detta för att begreppet bakgrundskontroll inte ska urholkas genom en alldeles för snäv definition i en lagtext.

Hemställan om en generell kompletterade reglering och system hur registerutdrag från belastningsregistret kan hanteras

Ett registerutdrag från belastningsregistret och identifiering av berörd person utgör enbart en delmängd av lämpliga kontroller för personalsäkerheten. Lämpliga kontroller inför en nyanställning skiljer sig även från lämpliga återkommande uppföljande personalsäkerhetskontroller under pågående anställning. Relativt få verksamhetsutövare har troligen egen kompetens eller förmåga att utföra adekvata och proportionella bakgrundskontroller i förhållande till befattningens risk. Nyttjande av tjänster för bakgrundskontroller från företag som har specialiserat sig på sådana tjänster bör uppmuntras. Dessa "bakgrundskontrollbolag" bör regleras och ackrediteras i särskild ordning och ges rätten att direkt från polisen begära ut rätt typ av registerutdrag beroende på uppdrag. Med den kompetens som skulle krävas från ett reglerat bakgrundskontrollföretag, skulle både säkerställa en proportionell och korrekt behandling av personuppgifterna i förhållande till befattningens risker, samtidigt som själva bakgrundskontrollerna och lämplighetsprövningarna skulle bli mer adekvata och kompletta. Införande av en sådan reglering och system skulle förutom förbättringspotentialen kring personalsäkerhet även innebära möjlighet att minska polismyndighetens administrativa kostnader kring hanteringen av registerutdrag från belastningsregistret. Ett sådant nytt system, skulle också kunna innebära att hantering av personuppgifter rörande domar i brottsmål i så kallade söktjänster, via ändrad lagstiftning⁵, kan begränsas utan större negativa effekter.

---

⁵ SOU 2024:75 Personuppgifter och mediegrundlagarna. Se Användning av söktjänster för bakgrundskontroller kapitel 8.5 och Konsekvenser för brottsligheten och det brottsförebyggande arbetet kapitel 10.3.1

Kraven på hur styrkande av identitet ska utföras, bör kompletteras.

Slutbetänkandet tar i kapitel 9.3.5 upp på vilket sätt den kritiska verksamhetsutövaren ska styrka identitet hos den person en bakgrunds kontroll ska utföras. En listning av ett antal fysiska identitetshandlingar tas upp på sid 209 i slutbetänkandet samtidigt som utredningen säger att identitetshandlingen undantagslöst ska vara giltig. Att undantagslöst avgöra om en identitetshandling är äkta och inte manipulerad utgör en mycket svår uppgift som kräver både specifik kompetens och teknisk utrustning, som väldigt få verksamhetsutövare har tillgång till. BID anser att det i kommande tillhörande föreskrifter tydligt framgå att (i) en spärrkontroll direkt mot utgivaren av identitetshandlingen alltid ska utföras för svenska utfärdade identitetshandlingar och (ii) utländska utfärdade pass eller nationellt identitetskort alltid ska valideras elektroniskt och enbart tillåtas då personen som ska styrka sin identitet saknar svenskt personnummer.

Dessutom bör listan med identitetshandlingar kompletteras med digitalt id-kort vid fysisk identifiering med hjälp av e-legitimation uppfyllande lägst tillitsnivå 3 enligt kvalitetsmärket Svensk e-legitimation⁶, förutsatt att avläsning och verifiering sker på maskinell väg.

Föredragande i ärendet

Petter Dahl, regelverksansvarig Finansiell ID-Teknik BID AB & Andreas Bergqvist, CISO Finansiell ID-Teknik BID AB

Stockholm den 9 januari 2025

Kaisa Fexe

Tf vd, Finansiell ID-Teknik BID AB

---

⁶ Myndigheten för digital förvaltning utför granskning av tillhandahållare av e-legitimationer och att de uppfyller myndighetens tillitsramverk för Svensk e-legitimation.